

RUDOLF SABADI

ŠUMARSKA POLITIKA

Glavni i odgovorni urednik:

Prof. dr. Rudolf Sabadi

Grafičko i tehničko oblikovanje:

Mr. Ninoslav Novak

Izdavač:

"HRVATSKE ŠUME"

Priprema sloga **Computer Studio**

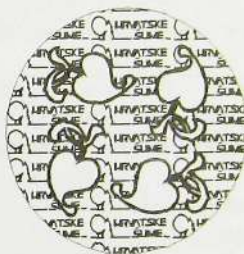
Tisak:

**Tiskara "STUBA" Zagreb
Zagreb, 1992.**

Naklada 600 primjeraka

RUDOLF SABADI

ŠUMARSKA POLITIKA

Zagreb, 1992.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb

.....(....)
.....

ŠUMARSKA POLITIKA : šumarska politika
- što je to? / <glavni i odgovorni urednik
Rudolf Sabadi>. - Zagreb: HRVATSKE
ŠUME, 1992. - 118 str. s razl. pag.,
<10> str. s tablama: ilustr. ;
21 cm

.....

SADRŽAJ

SADRŽAJ	v
1. U V O D	1
GLAVA I.	5
2. ŠUMARSKA POLITIKA - ŠTO JE TO?	5
3. IZVORI ŠUMARSKE POLITIKE	9
3.1. Oskudica drva i šumarski absolutizam	10
3.2. Laissez faire i industrijska revolucija	10
3.3. Šume i obrambena snaga	10
3.4. Zaštitna uloga šumskog pokrivača	11
3.5. Najdjelotvornija upotreba zemljišta	12
3.6. Socijalne i kulturne koristi od šuma	12
4. PUTOVI I SREDSTVA DJELOVANJA NACIONALNE AKCIJE U ŠUMARSTVU	15
4.1. Javno vlasništvo nad šumama i šumskim zemljištem	15
4.2. Stanje u Hrvatskoj	20
4.3. Hrvatska drvna industrija	25
4.4. Mjere za zaštitu šuma	28
4.5. Edukacijska i tehnička pomoć šumovlasnicima	30
4.7. Javna kontrola onog što se smije činiti na privatnom šumoposjedu	32
4.8. Carine i trgovačka ograničenja na šumske proizvode	33
4.9. Utjecaj velikih političkih pokreta na šumarsku politiku	34
4.10. Važna pitanja za budućnost	35
GLAVA II.	37
5.1. Utjecaj njemačkog šumarstva	37
5.2. Mark i zabrane	38
5.3. Plemić i vazal	38
5.4. Šumski servituti	39
5.5. Oskudica drva u Srednjem vijeku	40
5.6. Šumarski absolutizam u Njemačkoj	40
5.7. Zaokret prema liberalizmu	41

5.8. Procvat tehničkog šumarstva - Potrajno gospodarenje i potrajnost prihoda	42
5.9. Industrijska revolucija	43
5.10. Šumarska politika pod Bismarckom	43
5.11. Šumarstvo u Trećem Reichu	44
6. SUVREMENA ŠUMARSKA POLITIKA PONOVRNO UJEDINJENE NJEMAČKE	47
6.1. Šume Savezne republike Njemačke	47
6.2. Drvo	51
6.3. Instrumenti šumarske politike	54
6.3.1. Šumarsko zakonodavstvo u SR Njemačkoj	55
6.3.2. Briga o privatnim šumama	58
6.3.3. Izobrazba	60
6.3.4. Savjetovanje i skrb	61
6.3.5. Financijska pomoć	61
GLAVA III.	71
7. ŠUMARIJA U BADEN-WÜRTTEMBERGU; Gospodarenje državnim i komunalnim šumama, savjetovanje privatnih šumoposjednika i šumarski nadzor u jednom nadležstvu	71
7.1. Osnove organizacije	71
7.2. Organizacija u jediničnoj šumariji	72
7.3. Vrednovanje organizacijskog oblika	73
7.4. Financijski trošci i organizacija	74
8. ORGANIZACIJA DRŽAVNOG ŠUMSKOG GOSPODARSTVA NA PRIMJERU JEDNE ŠUMARIJE BAVARSKE ŠUMSKE UPRAVE	77
8.1. Opći podaci	77
8.2. Zadaća uprave šuma	77
8.3. Struktura Bavarske šumske uprave	78
8.4. Organizacijska načela Bavarske državne šumske uprave	78
8.5. Organizacija jednog državnog šumskog gospodarstva	78
8.6. Ciljevi i zadaće	78
8.7. Veličina šumarije	79
8.8. Struktura šumarije	79
8.9. Služba rukovođenja	84
8.10. Uredska služba	84
9. ORGANIZACIJSKI OBLICI DRŽAVNIH ŠUMSKIH GOSPODARSTAVA U DONJOJ SAKSONIJI I ORGANIZACIJSKI RELEVANTNE RAZVOJNE TENDENCIJE	85
9.1. Sadašnja organizacija Donjosaksonske uprave šuma	85

9.2. Organizacijski relevantne razvojne tendencije	86
9.2.1. Zadaće i okvirni uvjeti	86
9.3. Promjene postupaka	87
9.3.1. Uzgajanje šuma	87
9.3.2. Tehnika rada	88
9.3.3. Plasman drva	88
9.3.4. Tehnika informacija, komunikacija i upravljanja	89
9.4. Gospodarsko stanje	89
9.4.1. Troškovi i razvoj proizvodnosti rada	89
9.4.2. Cijene drva i čisti prihod	90
9.4.3. Zaključci	90
10. DRŽAVNA INTERVENCIJA U ŠUMARSTVU	
Prikaz primjera Savezne zemlje Rheinland/Pfalz	93
10.1. Uvod	93
10.2. Šumarsko-politički ciljevi	93
10.3. Savezna zemlja Rheinland/Pfalz	94
10.4. Stručna šumarska pomoć	95
10.5. Šumarničko unapređenje	95
10.6. Opći zahtjevi	96
10.7. Potpora drvnog tržišta	96
10.8. Učinak unapređenja na šumoposjed	96
11. NOVA ORGANIZACIJA ZEMALJSKE ŠUMSKE UPRAVE U THÜRINGJI	99
11.1. Ministerijalni šumarski odjel	101
11.2. Zemaljska šumska direkcija kao pododjel Zemaljskog upravnog ureda	101
11.3. Razina uprave šuma (šumarije)	102
11.4. Ostale ustanove	103
11.5. Zaključne napomene	103
LITERATURA	113

1. UVOD

Ova knjižica o šumarskoj politici uopće, a o šumarskoj politici u Njemačkoj posebno, treba u prvom redu poslužiti hrvatskim šumarnicima kao informacija o tome kako probleme šumarske politike rješava zemlja koja je kolijevkom suvremenog šumarstva. Pored već dvije knjižice, jedna **Austrijske državne šume** i druga **Stanje austrijskog šumarstva** ova bi knjižica trebala upotpuniti informacije o dva sustavna pristupa šumarskoj politici uopće.

Prvobitno sam zamislio da napišem i objavim cjelovitu knjigu o šumarskoj politici. Međutim, Hrvatska treba sve informacije sada, jer uskoro mora donijeti odluke sa trajnim posljedicama po njezinom najbogatijem obnovljivom prirodnom resursu, pa nije moguće čekati da cijelu knjigu napišem i objavim. Stoga sam se odlučio da opišem ono što je bitno za šumarsku politiku, da čitatelja uputim u to kako šumarsku politiku vodi SR Njemačka, posebno kako postupaju pri restrukturiranju šumarstva u novopripojenim saveznom zemljama.

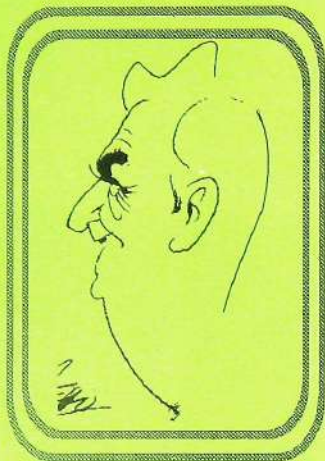
U Austriji oko 15 %, u Njemačkoj oko 28 % svih šuma pripadaju državi. Napominjem to da bi čitatelja upozorio, da jednostavna transplanatacije bilo kojeg modela ne bi bila sretno rješenje, budući da u Hrvatskoj oko 76 % svih šuma za sada pripada državi. Pored toga, valja voditi računa o tome, da je, kao i u slučaju austrijskog šumarstva, i u Njemačkoj šumarstvo pasivno, kao što je to svugdje, pa i u Hrvatskoj.

Feudalni zakoni priječili su šumovlasnika da može raspolagati svojom imovinom. Unatoč strogosti tih zakona, šume su nestajale ili bivale degradirane. To se u Hrvatskoj događa već cijelo jedno stoljeće, a još uvijek ima mnogo onih koji misle da se može neograničeno zahvatati u šumu i da se ništa neće dogoditi. Stoga trebamo što prije stvoriti našu, hrvatsku šumarsku politiku, koja u jednom svojem dijelu mora početi na preodgajanje Hrvata da shvate da će nerazumne postupke sa šumom skupo platiti i oni i njihovi potomci.

U ovoj knjižici nisam iznosio svoja stajališta o tome kako ja zamišljam optimalnu hrvatsku šumarsku politiku, već sam čitatelju ostavio da to pokuša učiniti sam za sebe, na temelju informacija koje mu ovim djelom pružam. Očigledno valja prvo utvrditi ciljeve, a potom sredstva i mjere za postizanje postavljenih ciljeva.

Ostaje mi nada da ćemo uspjeti brzo i djelotvorno stvoriti temelje naše šumarske politike i potom se racionalno organizirati, da bi načinili dugo očekivani zaokret, toliko potreban, od osiromašivanja na bogaćenje našeg šumskog bogatstva.

Bez obzira što je težište, kako sam istakao, na prikazu njemačkog modela upravljanja i gospodarenja šumama i njemačke šumarske politike, potrudio sam se evoluciju šumarske politike u Europi, SAD i Kanadi prikazati usporedno, da bi pojedine institucije koje su nastajale i postoje danas, bile jasnije u

Rudolf SABADI, (1928.)
redoviti profesor Šumarskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik
Katedre za ekonomiku šumarstva i
prerade drva.

Pored 160 stručnih i znanstvenih
radova, objavio je i knjige: *Ekonomika*
- *Osnove ekonomske analize u*
šumarstvu i drunoj industriji, 1982.;
Ekonomika drvene industrije, 1984.;
Dugoročni razvoj šumsko-prerađivačke
reprodukcijske cjeline u SR
Hrvatskoj, 1984.; *Ekonomika*
šumarstva, 1986.; *Osnove trgovačke*
tehnike, trgovačke politike i marketinga
u šumarstvu i drunoj industriji,
1988.; *Znanstvene osnove dugoročnog*
razvoja šumarstva i prerade drva u
Hrvatskoj, 1990.; *Ekonomika*
šumarstva, 2. prerađeno i proš. izd.,
1992.; *Austrijske državne šume,*
1992.; *Stanje austrijskog šumarstva,*
1992.